NN 33/2016 (15.4.2016.), Pravilnik o opremi i zaštitnim sustavima namijenjenim za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

943

Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (»Narodne novine«, broj 80/2013 i 14/2014), ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O OPREMI I ZAŠTITNIM SUSTAVIMA NAMIJENJENIM ZA UPORABU U POTENCIJALNO EKSPLOZIVNIM ATMOSFERAMA

I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na sljedeće proizvode:

a) opremu i zaštitne sustave namijenjene uporabi u potencijalno eksplozivnim atmosferama,

b) sigurnosne uređaje, upravljajuće uređaje i regulacijske uređaje namijenjene uporabi izvan potencijalno eksplozivnih atmosfera, ali koji su potrebni ili doprinose sigurnom djelovanju uređaja i zaštitnih sustava s obzirom na opasnost od eksplozije,

c) komponente namijenjene za ugradnju u opremu i zaštitne sustave iz točke a) ovoga stavka.

(2) Ovaj Pravilnik ne primjenjuje se na:

a) medicinske uređaje namijenjene uporabi za medicinske potrebe,

b) opremu i zaštitne sustave u kojima opasnost od eksplozije proizlazi isključivo iz prisutnosti eksplozivnih materijala ili nestabilnih kemikalija,

c) opremu namijenjenu uporabi u kućanstvu i nekomercijalnim prostorima, gdje potencijalno eksplozivna atmosfera može nastati rijetko, samo kao rezultat istjecanja plina koji se koristi kao gorivo, a koje je uzrokovano kvarom,

d) osobnu zaštitnu opremu obuhvaćenu posebnim propisom o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme,

e) pomorska plovila i pokretne vodene jedinice zajedno s ugrađenom opremom,

f) prijevozna sredstva, npr. vozila i njihove prikolice namijenjene samo prijevozu putnika zrakom, cestama, željeznicom ili vodenim putovima, kao i prijevozna sredstva izrađena za prijevoz robe zrakom, cestama, željeznicom ili vodenim putovima. Vozila namijenjena uporabi u prostorima s potencijalno eksplozivnom atmosferom se ne isključuju iz područja primjene ovoga Pravilnika;

g) opremu obuhvaćenu člankom 346. stavkom 1. točkom (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2014/34/EU Europskog parlamenta i vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica Europske unije u odnosu na opremu i zaštitne sustave namijenjene za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama (preinačeno) (SL, L 96, 29. 3. 2014.)

Definicije

Članak 3.

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se sljedeće definicije:

1) *oprema* znači aparati, strojevi i pogonska sredstva, fiksni ili pokretni uređaji, upravljačke jedinice i instrumentacija, kao i detekcijski i preventivni sustavi koji su, odvojeno ili pridruženo, namijenjeni proizvodnji, prijenosu, uskladištenju, mjerenju, upravljanju i pretvorbi energije i/ili obradi materijala, koji su sposobni prouzročiti eksploziju vlastitim mogućim izvorom paljenja;

2) *zaštitni sustavi* znači uređaji koji nisu komponente opreme, a koji su namijenjeni trenutačnom zaustavljanju razvoja eksplozije i/ili ograničavanju područja djelovanja eksplozije i koji su odvojeno stavljeni na raspolaganje na tržištu za uporabu kao samostalni sustavi;

3) *komponente* znači bilo koje jedinice bitne za sigurno funkcioniranje opreme i zaštitnih sustava, ali bez samostalne funkcije;

4) *eksplozivna atmosfera* znači smjesa zraka i zapaljive supstancije u obliku plina, pare, maglice ili prašine, pod atmosferskim uvjetima, u kojima se, nakon početnog paljenja, eksplozija širi na cijelu neizgorenu smjesu;

5) *potencijalno eksplozivna atmosfera* znači prostor u kojem atmosfera može postati eksplozivna zbog lokalnih i radnih uvjeta;

6) *oprema skupine I* znači oprema namijenjena za uporabu u podzemnim dijelovima rudnika i na takvim dijelovima nadzemnih instalacija tih rudnika koji bi mogli biti ugroženi jamskim plinom i/ili zapaljivom prašinom, uključujući i kategorije opreme M1 i M 2 kako je utvrđeno u Prilogu I ovoga Pravilnika;

7) *oprema skupine II* znači oprema namijenjena za uporabu na ostalim mjestima koja bi mogla biti ugrožena eksplozivnim atmosferama, uključujući kategorije opreme 1, 2 i 3 kako je utvrđeno u Prilogu I ovoga Pravilnika;

8) *kategorija opreme* znači klasifikacija svake opreme unutar skupine opreme navedene u Prilogu I ovoga Pravilnika, kojom se utvrđuje tražena razina zaštite koju treba osigurati;

9) *namijenjena uporaba* znači uporaba proizvoda kako je propisao proizvođač raspoređujući opremu u određenu skupinu i kategoriju opreme ili pružajući potrebne informacije za sigurno funkcioniranje zaštitnog sustava, uređaja ili komponente;

10) *stavljanje na raspolaganje na tržištu* znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu Europske unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja;

11) *stavljanje na tržište* znači prvo stavljanje na raspolaganje proizvoda na tržištu Europske unije;

12) *proizvođač* znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili koja je oblikovala ili proizvela proizvod i stavlja na tržište navedeni proizvod pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom ili ga upotrebljava za vlastite potrebe;

13) *ovlašteni zastupnik* znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Europskoj uniji koju je proizvođač pisano ovlastio da u njegovo ime obavlja određene zadaće;

14) *uvoznik* znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Europskoj uniji koja proizvod iz treće zemlje stavlja na tržište Europske unije;

15) *distributer* znači svaka fizička ili pravna osoba u opskrbnom lancu, različita od proizvođača ili uvoznika, koja stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu;

16) *gospodarski subjekt* znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik i distributer;

17) *tehnička specifikacija* znači dokument kojim su propisani tehnički zahtjevi koje proizvod mora ispuniti;

18) *usklađena norma* znači usklađena norma kako je utvrđeno člankom 2. točkom 1. podtočkom (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012;

19) *hrvatska norma* znači norma dostupna javnosti koju je prihvatilo hrvatsko nacionalno normirno tijelo

20) *akreditacija* znači akreditacija kako je utvrđeno člankom 2. točkom 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008;

21) *nacionalno akreditacijsko tijelo* znači nacionalno akreditacijsko tijelo kako je utvrđeno člankom 2. točkom 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008;

22) *ocjenjivanje sukladnosti* je postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni bitni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi ovog Pravilnika koji se odnose na proizvod;

23) *tijelo za ocjenjivanje sukladnosti* znači tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti uključujući kalibraciju, ispitivanje, potvrđivanje i pregled;

24) *povrat proizvoda* znači svaka mjera usmjerena na postizanje povratka proizvoda koji je već stavljen na raspolaganje krajnjem korisniku;

25) *povlačenje* znači svaka mjera usmjerena na sprečavanje da proizvod u opskrbnom lancu bude stavljen na raspolaganje na tržištu;

26) *zakonodavstvo Europske unije o usklađivanju* znači svako zakonodavstvo Europske unije kojim se usklađuju uvjeti za stavljanje proizvoda na tržište;

27) *oznaka CE* znači oznaku kojom proizvođač označuje da je proizvod u skladu s važećim zahtjevima utvrđenim zakonodavstvom Europske unije o usklađivanju kojim se propisuje njezino stavljanje.

Stavljanje na raspolaganje na tržištu i stavljanje u uporabu

Članak 4.

(1) U skladu s odredbama ovoga Pravilnika, gospodarski subjekti i tijela za ocjenjivanje sukladnosti poduzimaju se sve prikladne mjere kako bi se osiguralo da proizvodi iz članka 1. stavka 1. ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: proizvodi) mogu biti stavljeni na raspolaganje na tržištu i stavljeni u uporabu ako su odgovarajuće instalirani i održavani te korišteni u skladu s njihovom namijenjenom uporabom.

(2) Odredbe ovoga Pravilnika ne utječu na pravo utvrđivanja onih zahtjeva koji se ocijene potrebnim za osiguranje zaštite osoba, posebno radnika, pri korištenju relevantnih proizvoda, pod uvjetom da to ne znači da su takvi proizvodi izmijenjeni na način koji ovaj Pravilnik ne određuje.

(3) Na komercijalnim sajmovima, izložbama i predstavljanjima, ne sprječava se izlaganje proizvoda koji nisu u skladu s ovim Pravilnikom ako je jasno i vidljivo označeno da takvi proizvodi nisu u skladu s ovim Pravilnikom i da nisu na prodaju sve dok proizvođač ne provede njihovo usklađivanje. Tijekom predstavljanja poduzimaju se odgovarajuće sigurnosne mjere kako bi se osigurala zaštita osoba.

Bitni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi

Članak 5.

Proizvodi moraju biti u skladu s bitnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz Priloga II ovoga Pravilnika koji se na njih primjenjuju, uzimajući u obzir njihovu namijenjenu uporabu.

Slobodno kretanje

Članak 6.

Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na raspolaganje na tržištu i stavljanje u uporaba proizvoda koji su u skladu s ovim Pravilnikom.

II. OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Obveze proizvođača

Članak 7.

(1) Kad stavljaju svoje proizvode na tržište ili ih upotrebljavaju za vlastite potrebe, proizvođači osiguravaju da su njihovi proizvodi projektirani i proizvedeni u skladu s bitnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz Priloga II ovoga Pravilnika.

(2) Proizvođači izrađuju tehničku dokumentaciju iz Priloga III do IX ovoga Pravilnika i provode ili osiguravaju provedbu relevantnog postupka ocjenjivanja sukladnosti iz članka 14. ovoga Pravilnika. Ako je tim postupkom dokazana sukladnost proizvoda koji nije komponenta s propisanim zahtjevima, proizvođači sastavljaju EU izjavu o sukladnosti i stavljaju oznaku CE. Ako je sukladnost komponente s važećim zahtjevima dokazana relevantnim postupkom ocjenjivanja sukladnosti, proizvođač sastavlja pisanu potvrdu o sukladnosti kako je navedeno u članku 14. stavku 3. ovoga Pravilnika. Proizvođači osiguravaju da je uz svaki proizvod priložen primjerak EU izjave o sukladnosti ili, po potrebi, potvrda o sukladnosti. Kada se velik broj proizvoda isporučuje jednom korisniku, uz dotičnu seriju ili pošiljku može se priložiti samo jedan primjerak EU izjave o sukladnosti ili potvrde o sukladnosti.

(3) Proizvođači čuvaju tehničku dokumentaciju i EU izjavu o sukladnosti ili, po potrebi, potvrdu o sukladnosti u razdoblju od 10 godina nakon što je proizvod stavljen na tržište.

(4) Proizvođači osiguravaju da se provode postupci za očuvanje sukladnosti serijske proizvodnje u skladu s odredbama ovoga Pravilnika. Potrebno je na odgovarajući način uzeti u obzir promjene u rješenju ili značajkama proizvoda te promjene u usklađenim normama ili drugim tehničkim specifikacijama s pozivanjem na koje je proizvod proglašen sukladnim. Kada to smatraju prikladnim, s obzirom na rizike koje predstavlja proizvod, a kako bi zaštitili zdravlje i sigurnost krajnjih korisnika, proizvođači ispituju uzorke proizvoda koji su stavljeni na tržište, istražuju i vode knjigu pritužbi i registar nesukladnih proizvoda i njihova povrata od korisnika te o svakom takvom praćenju obavješćuju distributere.

(5) Proizvođači osiguravaju da proizvod koji su stavili na tržište nosi broj tipa, šarže ili serije ili bilo koji drugi element koji omogućuje njihovu identifikaciju ili, kad to ne dopušta veličina ili priroda proizvoda, da se traženi podaci daju na pakiranju ili u popratnom dokumentu uz proizvod.

(6) Proizvođači osiguravaju da je na proizvodu, koji nije komponenta, koji su stavili na tržište posebna oznaka protueksplozijske zaštite i, po potrebi, druge oznake i informacije iz točke 1.0.5. Priloga II ovoga Pravilnika.

(7) Proizvođači na proizvodu navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i poštansku adresu na kojoj su dostupni ili, kad to nije moguće, na njegovom pakiranju ili u popratnom dokumentu uz proizvod. U adresi je navedeno jedinstveno mjesto na kojem je proizvođač dostupan. Kontaktni podaci su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(8) Proizvođači osiguravaju da su uz proizvod priložene upute i podaci o sigurnosti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Takve upute i sigurnosne informacije te svako označavanje moraju biti jasni, razumljivi i shvatljivi.

(9) Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod koji su stavili na tržište nije u skladu s ovim Pravilnikom dužni su poduzeti sve popravne radnje potrebne kako bi navedeni proizvod uskladili, ili po potrebi povukli s tržišta ili osigurali povrat od korisnika. Nadalje, ako proizvod predstavlja rizik, proizvođači o tome bez

odgode obavješćuju nadležna tijela Republike Hrvatske i nadležna tijela država članica Europske unije u kojima su stavili na raspolaganje proizvod na tržištu navodeći detalje, posebno o nesukladnosti i o svim poduzetim popravnim radnjama.

(10) Na opravdan zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske proizvođači dostavljaju tom tijelu sve podatke i dokumentaciju u papirnatom ili elektroničkom obliku koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti proizvoda s ovim Pravilnikom na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Proizvođači surađuju s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, na njihov zahtjev, u svakoj poduzetoj radnji kako bi se uklonili rizici koje predstavljaju proizvodi koje su stavili na tržište.

Ovlašteni zastupnici

Članak 8.

(1) Proizvođač može na temelju pisanog ovlaštenja imenovati ovlaštenog zastupnika. Obveze iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika i obveza sastavljanja tehničke dokumentacije iz članka 7. stavka 2. ovoga Pravilnika ne odnose se na ovlaštenog zastupnika.

(2) Ovlašteni zastupnik provodi zadatke utvrđene u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Tim se ovlaštenjem omogućuje ovlaštenom zastupniku najmanje sljedeće:

a) da EU izjavu o sukladnosti ili, po potrebi, potvrdu o sukladnosti i tehničku dokumentaciju stavi na raspolaganje nadležnim inspektorima u razdoblju od 10 godina nakon što je proizvod stavljen na tržište;

b) da na temelju opravdanog zahtjeva nadležnog inspektora da sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda;

c) da surađuje s nadležnim inspektorom, na njegov zahtjev, u svakoj poduzetoj radnji u svrhu uklanjanja rizika koje predstavljaju proizvodi obuhvaćeni njegovim ovlaštenjem.

Obveze uvoznika

Članak 9.

(1) Uvoznici na tržište stavljaju isključivo sukladne proizvode.

(2) Prije stavljanja proizvoda na tržište, uvoznici osiguravaju da je proizvođač proveo odgovarajući postupak ocjenjivanja sukladnosti iz članka 14. ovoga Pravilnika. Uvoznici osiguravaju da je proizvođač sastavio tehničku dokumentaciju, da proizvod nosi oznaku CE, po potrebi, da je uz proizvod priložena EU izjava o sukladnosti ili potvrda o sukladnosti i traženi dokumenti, te da je proizvođač zadovoljio sve zahtjeve iz članka 7. stavaka 5., 6. i 7. ovoga Pravilnika. Ako uvoznik smatra ili ima razloga vjerovati da proizvod nije u skladu s bitnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz Priloga II ovoga Pravilnika, ne smije staviti proizvod na tržište sve dok se ne provede njegovo usklađivanje. Ako proizvod predstavlja rizik, uvoznik o tome obavješćuje proizvođača i nadležna inspekcijska tijela.

(3) Uvoznici na proizvodu navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i poštansku adresu na kojoj su dostupni ili, ako to nije moguće, na njegovom pakiranju ili u popratnom dokumentu uz proizvod. Kontaktni podaci su na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(4) Uvoznici osiguravaju da su uz proizvod priložene upute i podaci o sigurnosti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(5) Dok je proizvod pod njihovom odgovornošću uvoznici osiguravaju da uvjeti njegova skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost s bitnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz Priloga II ovoga Pravilnika.

(6) Kad to smatraju prikladnim, s obzirom na rizike koje predstavlja proizvod, a kako bi zaštitili zdravlje i sigurnost krajnjih korisnika, uvoznici ispituju uzorke proizvoda koji su stavljeni na tržište, istražuju i, ako je to potrebno, vode knjigu pritužbi i registar nesukladnih proizvoda i njihova povrata od korisnika te o svakom takvom praćenju obavješćuju distributere.